Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Camp de la Torra

Santa Margarida de Montbui

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Nucli antic (08710 Santa Margarida de Montbui)
Emplaçament	Crta.C-37 km. 61davant del nucli antic de Sta.Marg. A 20 m. de la central elèctrica

Coordenades:

Latitud:	41.55459
Longitud:	1.59703
UTM Est (X):	383001
UTM Nord (Y):	4601275

Classificació

Número de fitxa	08250-16
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Edats dels Metalls Antic Ibèric Medieval
Segle	IIIa.C-XII
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Són camps conreats
Protecció	Legal
Número inventari	CC.AA. Codi de registre: I05758. Núm. jaciment : 7547
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08250A01300039
Autoria de la fitxa	Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa:	dt., 13/04/2010 - 02:00

Descripció

Jaciment arqueològic del Camp de la Torra. L'excavació arqueològica duta a terme l'any 1978 va posar al descobert les estructures d'una vil·la romana. L'indret gaudeix d'unes condicions immillorables per l'existència d'una vila rural romana, amb un terreny adequat per al conreu i fonts proximes. Les estructures aparegudes pertanyien a un sistema típic de calefacció per hipocaust amb construccions annexes de menys importància. El praefurnium de calefacció estava delimitat per dues parets, una exterior de 0,54 m de gruix molt ben construïda i una interior formada per pedres irregulars, sense escairar i sense cap mena d'argamassa, un canal d'un 0,28 metres d'amplada travessava longitudinalment la paret oest del praefurnium. Per un curt i baix passadís, amb forta acumulació de cendres, que donaria pas a l'aire calent, d'uns 150 m de longitud, bastit sense argamassa, amb grans blocs de pedra carrada i altres elements de construcció aprofitats, arribem a un arc disminuït de mig punt de 0,60 m de llum, del qual només en queden les peces de terra cuita arrencada, enclavat en una paret de bona qualitat de 0,65 m d'amplada i opus vittattum que comunica amb una ampla zona, l'hipocaustum, d'uns 6,25 x 3,35 m, subdividida en dues àrees iguals per quatre pilastres, amb paviment de formigó lleugerament inclinat cap a la boca d'alimentació damunt del qual es conserven part del pilars, suspensurae, fets amb peces quadrades de terra cuita, separats per uns 0,35 m, disposats en quadrícula, que aguantarien un paviment superior desaparegut, a fi de donar pas a la calefacció. En el sector més proper a la boca d'alimentació, les suspensurae, en lloc d'estar constituïts a base de pilars de terra cuita, hi havia pedres grolleres superposades o verticals distribuïdes de manera anàrquica. En alguns sectors hi havia acumulada sobre el paviment una capa d'uns 30 cm de pols de cendra, i bocins d'estuc amb decoració geomètrica lineal de color blanc sobre blau, vermell i ocre. A més, en la mateixa cambra de l'hipocaust, recollírem diversos tubs de ceràmica amb forat central i amb un dels seus extrems més obert, en forma de trompeta. A l'interior de l'hipocaust només aparegueren diferents elements de mamposteria. En altres àmbits aparegueren nivells d'un possible lacus destruït i uns canals comunicats per a conducció d'aigua d'uns 0,30 m de mitjana d'amplada i 0,25 m de fondària, arrebossats amb picadís de ceràmica i morter i coberts en algun sector amb tegulae o lloses de pedra. Entre els materials localitzats destaquen: ceràmica ibèrica, ceràmica sudgàl·lica, sigil·lada hispànica, sigil·lada clara, ceràmica comuna, ceràmica alt-medieval, una agulla de bronze, una fíbula de bronze, una cullera de bronze, dues anelletes de bronze, claus de ferro, restes d'una cadena de ferro, clau de ferro d'un pany i fragments d'escòria de ferro i fragments de soldadura de plom. Possiblement l'element més destacat és el lot de tres monedes de bronze, una de les quals du el distintiu de KESE. ENRICH I HOJA J (1983: 85-91). Cronològicament, l'estudi de materials i llur cronologia, mostren l'existència d'un primer moment romà republicà representat per ceràmiques d'abans de l'Era, amb materials residuals preromans com la ceràmica Campaniana A, la del tipus gris emporità, la de tradició ibèrica i àmfora Dressel 1, a més de la moneda de KESE que corresponen als segles II-I aC. Els estucs de les parets, l'aigua corrent i el sistema de calefacció per hipocaust denoten un cert grau de benestar. Destaca l'absència de sigil·lades aretines i d'hispàniques antigues. El punt àlgid i de més esplendor seria el segle II dC amb persistència fins i tot en el segle III dC. Posteriorment l'estudi ceràmic demostra que la vila seria afectada per la crisi general del segle III fins al punt que deixaria de funcionar com a tal. Posteriorment, en la primera meitat del segle XII dC, el jaciment fou utilitzat, com ens ho indiquen les ceràmiques alt-medievals. ENRICH I HOJA J (1983: 92-93)

Història

Pel setembre del 1978 van ser localitzades restes soterrades que afloraven prop d'un camp situat a tocar de la Central Elèctrica de Montbui, on en el curs dels treballs de conreu, la rella del tractor ensopegava i enderrocava parets, a causa de la feble potència de les terres i la degradació natural del terreny. En superfície es recollien restes de paviment opus testaceum, de mamposteria romana, dolium i tegulae. Amb

aquests antecedents es realitzà una campanya de salvament a càrrec de la Secció d'Arqueologia del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada. Al Museu de la Pell d'Igualada i Comarcal de l'Anoia es conserven gran quantitat de materials procedents del jaciment. Entre els més destacats sobresurten dos plats de cuina i taula per servir aliments. Un d'ells realitzat en sigil·lata clara, de 11,5 cm de diàmetre, fet amb una cuita oxidant a torn i el segon d'ells és una ceràmica d'importació africana, de 22,5 cm, de diàmetre fet en cuita oxidant a torn. Una altra de les peces destacades és un gobelet de parets fines i forma globular de 13 cm, de diàmetre x 12 cm d'alçada.

Bibliografia

ENRICH I HOJA Jordi i Joan (1983) Un hipocaust a Santa Margarida de Montbui a Miscel·lània Aqualatensia. Núm. 3. C.E.C.i. pàg. 83-99.

